



# VĚSTNÍK

Čs. lidového sdružení  
a čs. katolických spolků  
v Rakousku

Adresa: „Věstník“,  
15, Pelzgasse 17, 1150 Wien

ROČNÍK XXXVII VÍDEŇ BŘEZEN – DUBEN 1990

ČÍSLO: 3-4

## NEBLAHÉ DĚDICTVÍ!

Když se v překotném sledu událostí v Československu začalo mluvit čím dál hlasitěji o volbě Václava Havla do nejvyššího úřadu ve státě, tušil jsem, jako mnoho jiných, že se nenajde vhodnější kandidát. Velmi jsem si přál, aby byl zvolen co nejdříve, protože pak by pronesl obvyklou presidentskou řeč. Všecko to vyšlo a řeč jsme slyšeli. Hned ten den jsem mluvil telefonicky s jednou paní z Moravy a ta se vyjádřila, že kdyby nic jiného nám už nový prezident letos neřekl, že to stačí.

Václav Havel ve svém projevu nejprve stručně analyzuje stav země, který jsme zdědili po starém režimu. Bilance je zdrcující. Naše země nevzkvétá, jak se stále do omrzení opakovalo, velký tvůrčí a duchovní potenciál není využít, výroba je zastaralá, ovzduší znečištěné, vředlání nedostatečné a tak dále. Nebylo presidentovým úmyslem probírat dopodrobna situaci. Spíš chtěl říci, že neblahé dědictví je potřeba přijmout jako něco, čeho jsme se na sobě dopustili a chtěl ukázat jak z toho ven. Doslova říká:

"Svádět všechno na předcházející vládce nemůžeme nejlépe proto, že by to neodpovídalo pravdě, ale i proto že by to mohlo oslabit povinnost, která dnes stojí před každým z nás, totiž povinnost samostatně, rozumně a rychle jednat. Nemylme se: sebelepší vláda, sebelepší parlament i sebelepší prezident toho sami mnoho nezmohou. A bylo by i hluboce nesprávné čekat obecnou nápravu jen od nich. Svoboda a demokracie znamenají přece spoluúčast a tudíž i spoluodpovědnost všech".

Tato výzva, jako ostatně celý projev, se obrací nejenom k občanům v Československu, ale i ke všem lidem, kteří stále cítí odpovědnost k zemi odkud vyšli i když tam dnes nežijí. Dnes se v Československu kladou základy pro svobodnější společnost, měli bychom si klást otázku, jak já,

jak my můžeme tomuto procesu pomoci. Jedna z možností dnes je podpořit Občanské fórum. To je však pomoc jenom pro začátek a není ani ta pomoc nejdůležitější. Finanční, materiální nebo jiná praktická pomoc jsou vítány a budou velmi potřeba. Léčení neduhů společnosti však nemůže mít úspěch, jestliže v tomto procesu nebudou jednat lidé, kteří se sami snaží být celými lidmi. Ve své řeči Václav Havel ve výčtu zděděných problémů připomněl:

"Nejhorší je, že žijeme ve zkaženém mravním prostředí. Morálně jsme oнемocněli, protože jsme zvyklí něco jiného říkat a něco jiného myslet. Naučili jsme se v nic nevěřit, nevšímát si jeden druhého, starat se jen o sebe. Pojmy jako láska, přátelství, soucit, pokora či odpustění ztratily svou hloubku a rozměr a pro mnohé z nás znamenají jen jakési psychologické zvláštnosti anebo se jeví jako zatoulané pozdravy z dávných časů, poněkud směšné v éře počítačů a kosmických raket".

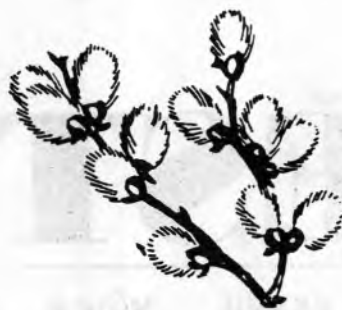
Chceme-li si tedy odpovědět na otázku: Jak pomoci?, položme si nejprve jinou otázku: Co mi říkají a jak se mě dotýkají citovaná slova? Jestliže mě k něčemu inspirují, pak nebude těžké přejít také k nějaké praktické akci. Kdo má oči otevřené, uvidí.

A ještě jedna cesta se nabízí jako účinná pomoc, je to modlitba. I tato se může zdát "poněkud směšná v éře počítačů", a přece jsem přesvědčen, že to byla právě ona, která pomohla připravovat cestu k tomu co prožíváme. Spojme se v modlitbě, aby na přímělu našich patronů, zvláště svatě Anežky, vývoj, který začal také zdárně pokračoval a aby přinesl bohaté a trvalé plody.

JP

PODPOŘTE, PROSÍM, OBČANSKÉ FÓRUM!

# VELIKONOCE



## CO JSOU VELIKONOCE ?

Jen několik týdnů nás dělí od vánoc a stojíme před dvěma velikonoc. Kdo by posuzoval význam těchto svátků podle společenské aktivity okolo nich, musel by říci, že velikonoce zůstávají hodně pozadu za vánocemi. A přece je to právě naopak. Bez velikonoc by nebylo vánoc. Proč je tomu tak ? Co jsou velikonoce ?

Stručně by se dalo říci: Jsou připomínkou a oslavou událostí ze života Ježíše z Nazareta, kterými se prokázalo, že on je Kristus, Pomazaný, Mesiáš o kterém mluvili proroci. Byla to jeho smrt na kříži a jeho zmrtvýchvstání, které radikálně změnilo pohled učedníků na svého Mistra. Od té doby oni ho nejenom znali jako člověka, ale uvěřili v něho jako Pána.

### První křesťané

Pro první křesťany vyznání jejich víry bylo velmi krátké a jednoduché: Ježíš je Pán. Ten Ježíš, kterého oni znali jako člověka, se kterým se stýkali a žili. Viděli ho na cestách po Palestině, chodili s ním, viděli ho unaveného, někdy zase veselého a vzrušeného nad svým úspěchem. Viděli ho také zklamaného a v jeho zármutku, když zemřel jeho přítel Lazar.

Učedníci poznali Ježíše jako moudrého člověka a učitele. V něm byla -vyjádříme-li to moderním pojmem- humanita ve svém vrcholu. Dokonalost tvora totiž spočívá v tom jak dalece odráží velikost Stvořitelovu. On byl člověkem, který mohl vznášet nárok, že je jedno se svým Otcem.

### Velký pátek

A pak přišel Velký pátek, kdy viděli smrt svého Mistra, člověka ve které nenacházeli ani ztopu zloby, který byl jedinečně ušlechtilý a svatý. Vynořila se jim otázka tak běžná. I ti nejlepší lidé umírají. Jaký má smysl jejich dobrota a moudrost? Je to všechno na nic? Je život takového člověka začátkem něčeho velikého co se naplní teprve

na věčnosti nebo jsou to jenom iluze, které nevedou nikam? Jinak řečeno: Má život člověka svůj smysl i tehdy když navenek vypadá jako ohromné fiasko, jako úplná porážka?

### Zmrtvýchvstání

Na tyto palčivé otázky se jim dostalo odpovědi ve Zmrtvýchvstání. To byla událost, která jim otevřela oči. Jejich Mistr, který vložil svou důvěru cele do rukou svého Otce, jehož za svého života hlásal, nebyl zklamán. Otec přijal jeho dokonalou oběť a demonstroval toto přijetí tím, že obnovil jeho život podivuhodným způsobem. Po zmrtvýchvstání viděli učedníci svého Mistra živého a oslaveného. Poznali nad veškerou pochybnost, že propast smrti není nepřekročitelná. I přes ní vede cesta pro toho, kdo svou důvěru vkládá v Boha.

### Vykupitel a Pán

Vzkříšením Ježíšovým se dostalo učedníkům a po nich všem věřícím zjevení co je lidským určením a jaká cesta k němu vede.

Lidstvo před Kristem se dá přirovnat ke skupině unavených a hladných lidí, kteří se ztratili v pralese. Často byly učiněny pokusy najít cestu ven, vždycky však marně. Ježíš se ukázal jako člověk který zná cestu. Jeho zmrtvýchvstání ujistilo učedníky, že on měl úspěch. Znovu setkání s ním bylo jako návrat pátrače ke ztracené skupině se zprávou, že jídlo a přístřeší je nedaleko. To byl dojem, který měli učedníci, kteří viděli zmrtvýchvstalého Mistra. To byla pak ta dobrá zpráva, radostná zvěst křesťanů: Pán vstal zmrtvých. Ježíš jako první z nás vstoupil do nového života osvobozeného hříchu a utrpení, od zla a smrti.

Abychom i my dosáhli toho života musíme ho následovat, protože " v nikom jiném není spásy a není jiného jména pod nebem daného lidem v němž bychom mohli být spaseni" /Skutky 4.12/



## VELIKONOČNÍ POSELSTVÍ SVĚTU I NÁM

Kristus nemusel  
vstát z mrtvých : jeho  
Božství nepotřebovalo tě-  
la ani smrtelného ani  
oslaveného.

Mohlo nám stačit, že  
nás ujistil o vzkříšení naše-  
ho těla, jako mohlo stačit  
k vážnosti jeho slibu vzkříšení  
mládence z Naimu, dcery Jairo-  
vy a Lazara z Bethanie.

Tito zmrtvýchvstalí však o-  
pět umřeli a proto bychom těž-  
ko chápali možnost oslaveného  
těla.

Snad nám napovídá víc o  
vlastnostech tělesného oslave-

ní, které čeká všechny spravedlivé, Kristovo p r o m ě n ě  
n ě tělo /na hoře Tábor/, které se Evangelista snažil popsat  
slovy "I zaskvěla se jeho tvář jako slunce a jeho roucho  
zbělelo jako sníh"/Mat.17,2/. Avšak tím, že se Kristus u-  
kázal apoštolům opět v lidském těle, oslaveném, ale při-  
způsobeném tělesnému zraku, podepřel důvěru k jeho slovům a  
příslibům.

Kristovo zmrtvýchvstání zeslabuje naši bázeň před smrtí,  
posiluje naši naději ve věčný život, rozněcuje touhu po  
nadpozemském Kristově království. Je šťastnější již na zemi  
ten, komu na cestě životem svítí nejen zapadající slunce,  
ale též nepomíjející "Světlo světa" - Kristus zmrtvýchvsta-  
lý.

Čím opravdověji a uvědomněleji nás pronikne velikonoční  
zvěst o Kristově a našem vítězství, tím výše budeme stát  
nad mŕtvolivostí, drsností a nepřátelstvím tohoto světa.

"Kristus vstal z mrtvých" je velikonoční pozdrav východ-  
ních křesťanů. Kéž se ten pozdrav stane nevysloveným, ale  
trvalým heslem našeho života soukromého i společenského !

Nastala doba postní, jež trvá čty-  
řicet dní. Je to tak zvaný veliký  
půst. Pamatuje nás na čtyřicet dní,  
které Pán Ježíš strávil v postu a se-  
bezapírání na poušti.

O čem přemýšlel Spasitel, prodlé-  
vaje sám a sám v pusté krajině?  
Mimo jiné také zajisté o svém díle,  
k němuž se samotou, modlitbou a  
postem právě připravoval. Mohl  
v něm čísti jako v otevřené knize,  
neboť měl — jako člověk — patření  
na bytost Boží, v níž se svět a jeho  
děje zrcadlí, a Bůh neskrýval mu nic  
z toho, co se týkalo vykoupění.

Při tomto přemýšlení utkořela  
mysl Pána Ježíše bezpochyby často  
na utrpení a smrti, jež na sebe vez-  
me, neboť jimi především nás vy-  
koupil. Vždyť jak by mohl pominouti  
nejtěžší část svého díla?

Všecko jsi viděl, dobrý Ježíši, zra-  
du Jidášovu, úzkost v zahradě, bi-  
čování, korunování trním, ukřižová-  
ní, svou matičku pod křížem.

Snad již tenkrát se někdy za-  
chověla tvá duše, dobrotivý Spasiteli,  
ale hned sis opakoval, žeš nepřišel  
konati vůle své, nýbrž vůli toho, kte-  
rý tě poslal, a pokorně ses podrobo-  
val Otci svému.

Vedle této myšlenky pobádala tě  
láska k nám, abys ani o píd neustou-  
pil od toho, co žádala pro naše vy-  
koupění věčnou spravedlnost.

To jest také hlavní příčina, proč  
křesťané v postě rozjímají o vyku-  
pitelském díle Pána Ježíše a nejvíce  
o bolestné smrti jeho. Napodobují  
svého božského Mistra.



NEBOJTE SE!

POKOK  
MGV

Jen několik málo týdnů nás dělí od čtyřicátého výročí likvidace řeholních společností u nás a s ní spojeného zá-  
tahu proti církevnímu životu v celé zemi. Jako všude jinde  
ve společnosti, potvrzuje se znovu i zde, že konfiskace  
majetku, zákaz činnosti jiné než liturgické církev doslov-  
ně ožebračil, aniž by se přitom kdokoli obohatil. Oboha-  
cení jedněch na úkor druhých zákonitě ústí do ochuzení  
celé společnosti. Všichni na tom ztratili a náprava bude  
trvat dlouhá léta.

Největší škody nepředstavuje ztráta majetku, nýbrž nové  
přerušování kontinuity. Je to jako s pěstováním nového lesa,  
které rovněž trvá desítky let – tam kde to je možné. Jsou  
totiž místa, kde už sotva někdy nový  
les vyroste.

"Už po čtvrté jsme na jaře sázeli  
na lysé hoře tytéž stromy na stej-  
ném svahu, ale ona už tam není  
žádná hlína. V tom kamení, co zby-  
lo sotva ještě někdy něco pořádné-  
ho vyroste", komentoval jeden le-  
sák nenávratnost situace, vytvoře-  
né průmyslovým znečištěním Moravs-  
koslezských Beskyd.

Ve společnosti lidí je tomu po-  
dobně, jen to nebije tolik do očí.

Církev sbírá síly k nápravě škod, které na rozdíl od  
přírody byly napáchány nikoliv pouhou bezohledností, nýbrž  
cílevědomě a systematicky. Jednou z prvních starostí je  
otevření kněžského semináře v Olomouci. Otec kardinál o  
to usiluje už léta. Nebude to už dnes ani tak otázka ná-  
kladů, spojených s rekonstrukcí některé ze starých budov  
nebo s novostavbou, jako otázka kvalifikovaných profesorů.  
Těch u nás je *katastrofální nedostatek*, vždyť jejich vý-  
chova u nás byla po desítky let nemožná.

Dalším podobným problémem je katolický tisk, zvláště pe-  
riodický. Katolický novinář, to byl u nás po stejně dlouhé  
období absurdní pojem. Buď katolík, nebo novinář, tak vy-  
padalo dilema.

A co řeholní život? Opatrovat nemocné dovolil řeholním  
sestrám už Jakeš. Jak ale obnovit kontemplativní řády, a-  
poštolsky zaměřené kongregace, kde sehnat zkušené exerci-  
tátory, novicmisty a vůbec vůdčí osobnosti? Z čeho ses-  
tavit potřebné knihovny, pracovní týmy vzdělávacích ústa-  
vů? Zde nejsou řeholním představeným mnoho platní ani ti  
z řeholníků, kteří proklouzli kontrolním sítím do diecéz-  
ního systému. Jsou na farách, odkud nebude možno je stáh-  
nout. Někteří z nich si za ta léta tak zvykli na tento  
způsob života, že ani už nebude možno je nutit ke skuteč-  
nému vstupu do řeholních komunit, ke kterým se hlásí a kte-  
ré se dnes začínají ustavovat. Hlavně ovšem se tomu budou  
bránit ordináři, kteří už tak nevědí, kde vzít potřebné,  
ale prostě neexistující kněze.

To jsou některé z překážek, které církev začíná u nás  
v nové situaci překonávat. Nelze je přehlédnout, ať už je  
naše radost z fantastických, do nedávna nepředstavitelných  
možností obnovy jakákoliv.

Spolupráce se Západem bude i pro křesťany u nás důleži-  
tým prvkem obnovy. My, kdo máme zkušenost obou situací,  
můžeme být vhodnými zprostředkovateli a pomocníky, zvláš-  
tě pro ty, kdo přijdou na zkušenou, na studia do Francie.  
Velmi užitečné budou i cesty odtud do vlasti, při nichž  
si budeme moci obcerstvit a případně poopravit naše vědo-  
mosti o situaci a tak se ještě lépe vyzbrojit pro spolu-  
práci s domovem. Překážek se nelekejme a na jejich množs-  
tví nehledme!



## Křesťanské zásady do života

(mv): Arcibiskup olomoucký a metropolita  
moravský msgr. ThDr. F. Vaňák přijal včera  
delegaci severomoravské krajské organizace  
Čs. strany lidové, vedenou předsedou  
KV ČSL, poslancem ČNR br. ing. J. Pavlou.  
Jménem členů ČSL čelný představitel naší  
strany v Severomoravském kraji ubezpečil  
Otec arcibiskupa o dobrých úmyslech ČSL  
prosazovat křesťanské zásady do praktické-  
ho života k dobru a ve prospěch všech lidí,  
celé naší společnosti. Otec arcibiskup v od-  
povědi poděkoval za upřímnou pomoc  
a spolupráci při ovlivňování politiky všední-  
ho dne poselstvím Ježíše Krista. Zdůraznil, že  
bez laiků by se dnes církev neobešla. Při  
setkání se jednalo i o konkrétní záležitosti  
spojené s navrácením kostelů a církevních  
budov původnímu účelu. Např. v dosídlenec-  
kém okrese Bruntál se jedná o barokní kostel  
piaristů v Bruntále, který je vyzdoben mj.  
flandskými malbami a slouží jako sklad. Dále  
jde i o poutní kostel na Uhlířském vrchu nad  
tímto okresním městem; některé části vnitř-  
ního vybavení chrámu se podařilo zachovat  
v depozitáři. V Krnově se uvažuje o navrácení  
kostela minoritů, jenž rovněž slouží jako  
sklad. Ing. J. Pavla informoval, že z okresu  
Nový Jičín i letos půjde pěší procesí věřících  
na Velehrad. Budé to už devátý ročník, zatím  
se konalo v rámci akce 100 jarních kilometrů.  
Zahájení letošní pouti jako poděkování za dar  
víry se uskuteční 25. února ve Španělské  
kapli v Novém Jičíně. Vždy o víkend  
účastníci půjdou asi 20 km a za týden  
nastoupí na trasu tam, kde ji přerušili. Na  
Velehrad by měli takto připutovat v červnu.  
V závěru jednání Otec arcibiskup udělil  
přítomným své arcipastýřské požehnání.

## Pozornost papežově návštěvě

Varšava: O přípravách návštěvy papeže  
Jana Pavla II. v Československu, která se  
uskuteční ve dnech 21.–22. dubna, včera  
v obsáhlém článku informoval polský deník  
Trybuna. Zdůraznil, že tato cesta je velkou  
výjimkou, protože papežovy návštěvy se  
zásadně plánují nejméně dva roky dopředu.  
Krátký, ani ne dvoudenní pobyt papeže  
v Praze, na Moravě a v Bratislavě bude mít  
zřejmě hlavně politický význam, bude sym-  
bolizovat očekávaný návrat Československa  
do Evropy. Tomu má podle Trybuny sloužit  
horečná snaha čs. vlády o urychlené obnove-  
ní diplomatických styků s Vatikánem. Je  
těžké říci, zda se to podaří ještě před  
papežovou návštěvou. Vatikánské kruhy se  
zdají být v této otázce zdrženlivější než  
československé úřady, nepochybně v pře-  
svědčení, že nejprve je třeba vyřešit řadu  
problémů mezi oběma stranami, týkajících se  
vztahu státu a církve či majetku katolické  
církve v Československu. Není pochyb, že  
hostitelé dají návštěvě Jana Pavla II. demon-  
strativní charakter. Papež, jako symbol  
Evropy i čs. obnovy, přijme společnost  
s velkým zájmem a srdečností. Ale je těžké  
předpokládat, nakolik může papežova ná-  
vštěva ovlivnit růst náboženského citění.

## FILMOVÁ PŘEDSTAVENÍ

1. dubna 1990 – »Řeka čaruje«

16. září 1990 – »To byl český muzi-  
kant«

Všechna filmová představení se konají  
vždy v neděli v TABOR-KINO v 9.30 h.

"Konečně vás najdu doma a  
zase nemáte peníze," vyčítá-  
vě říká věřitel dlužníkovi.  
"Myslíte, že bych seděl do-  
ma, kdybych měl peníze?"



## HODINA „X” SE BLÍŽÍ

### Výzva Čs. Sokola v zahraničí

Velké „stěhování národů“, útěk utlačovaných a stejně porobených režimem v jedné části Německa, loučení se, zahazení ideologie jedu a násilí komunismu v Maďarsku, polské změny v rozsahu sice již sledovaném dlouhou dobu hnutím Solidarność, ale uskutečněném v rámci možností - při sousedství „velkého bratra“ - toto vše nezůstalo bez vlivu v naší vlasti, v Československu.

Sokolstvo ve svobodném světě, které tak jako všichni v dobách dřívějších, má v členském slibu: „Slibuji na svou čest dobrovolně a upřímně...“, že budu usilovat o obnovu svobody a demokracie v Československu,“ má nyní příležitost potvrdit upřímnost tohoto slibu.

Naši bratři a sestry doma, s jejich možnostmi vidět a hlídat sokolské majetky a objekty, které nám byly komunistickým režimem po roce 1948 ukradeny, toto vše hlídají a čekají; kdy to vše, hlavně však duchovní náplň a obsah sokolstva více než století udržované z toho, co nám bylo zakladateli předáno a svěřeno, zase převzmou. To vše ale z velké části závisí nejen na nich, doma, porobou doby všelijak utlačovaných, ale na nás všech, kteří jsme z jakýchkoliv důvodů osobních, nebo snad i pro zachování vyšších hodnot, odešli za hranice vlasti dobrovolně, nebo do exilu.

Všechny znaky hroucení se krvavé ideologie komunismu nás staví před jasný úkol: pomoci našim sestrám a bratrům doma, aby se zase vrátila vláda věcí našich do našich rukou!

Toto je ale úkol, který ve své šíři klade požadavek na každého z nás. Dovedeme z toho, co máme, dát na společný stůl? Dovedeme nejen morálně podpořit, nebo radit, ale také hospodářsky dát víc než „desátek“?

Pevně věřím, že mezi námi „venku“ je podstatná většina těch, kteří pro naplnění slibu o usilování obnovy svobody a de-

mokracie v Československu nebude litovat žádné oběti! Ale, vůbec, je to obět', že dám pouze část toho, co jsem v sokolské rodině vytvořené, získal?

Často se ve vzpomínkách vracím k rozhovorům a upřímným vyznáním těch již dříve narozených, kteří při různých příležitostech, při kterých jsme jim blahopřáli k významným životním jubileím jen řekli: Sokol to byl a je, který mi dal v životě víc, než jsem vůbec schopný já mu vrátit.

Toto a jiná svědectví mne podpírají i v tuto chvíli, kdy stojíme před historickým rozhodnutím u nás doma. První úkol, pomoci všude tam, kde od nás bude pomoc nutná a žádaná, musí být splněn.

U nás ve vlasti jsou mnozí, kteří byli vychováni a vyrostli v Sokole. Ti udržují plamen naděje, aby neuhasl. I tím, že své sokolské zkušenosti předávají a skutky dokazují generaci mladší, která neměla to štěstí růstu v sokolském prostředí. A kteří i od svých otců a matek i dalších členů vlastní rodiny, nebo dokonce cizích, kteří se ale svými životy stali vzory a kterými sítě sokolského myšlení zaseto bylo.

Toto vše je mou vírou! Nezdá se mi už vůbec utopii, nebo jen vzletným prohlášením, které jsem v jednom z posledních čísel „Sletových zpráv“ při příležitosti VI. Sletu v Curychu dal:

Dnes Letzigrund Zürich, zítra Praha - Strahov.

Ano, tato doba není daleko. Sokolské prapory spolu s našimi státními zavlaží zase nad Strahovským stadionem svobodně a bez jakéhokoliv doprovodu a bude na nás, abychom i my, ale se sokolskou skromností mohli říci, že také naše hřivna k tomu byla přiložena.

Děkujeme všem bratrům a sestrám u nás doma za jejich vytrvalost do dnešních dnů, za jejich činy dnes i za ty, které budou následovat. Stejně děkujeme všem, kteří sice dosud nestojí v sokolských řadách, ale spolu s námi jdou ruku v ruce za září a ohněm svobody a demokracie. Ale jejich oběti, často velmi bolestné, nebudou zapomenuty.

Naším heslem do všech dalších dnů budiž kredo presidenta Osvoboditele T.G. Masaryka: Ježíš ne César!

A nyní v tuto chvíli: Zdar VII. sletu československého sokolstva v zahraničí v roce 1990 v Paříži! Nebo snad více?

Dipl. architekt Rudolf Fiala,  
starosta ústředí Čs. sokola v  
zahraničí



## VELEHRAD — VELIGRAD



Součástí oficiální návštěvy papeže Jana Pavla II. v Československu bude také cesta na Velehrad, kde bude sloužit mši svatou. Je jisté na výsost správné, že k této bohoslužbě dojde právě na Velehradě, místě, které sehrálo v dějinách našeho kulturního rozvoje a křesťanství tak významnou roli. Už stovky let sem směřují statisíce zbožných věřících, aby symbolicky uctili památku soluňských bratrů Konstantina a Metoděje, kteří na sebe před více než tisíci lety vzali nelehké poslání šířitelů víry a osvěty v naší zemi. Tato krásná tradice je o to působivější, že je stále tak živá, že je pevně zakotvena v našem vědomí. Proto není ani příliš důležité, kde přesně se ony dějinné události — příchod Konstantina a Metoděje a jejich působení na našem území — odehrály.

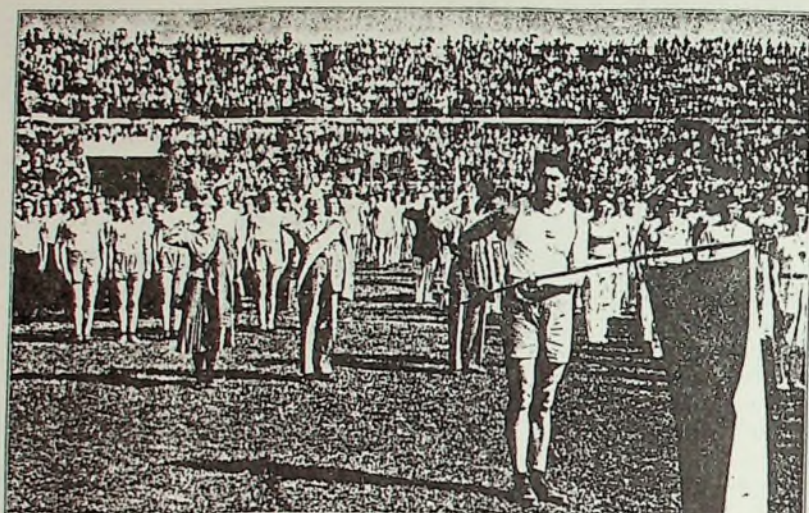
Text a foto Š. Domokoš

6 Skvělý výkon orlic. — Hrstka, Němec a Kubiček mistry Unie. Slovačti šohaji a šohajky na vídeňském stadiu.

V ČERVNU 1936

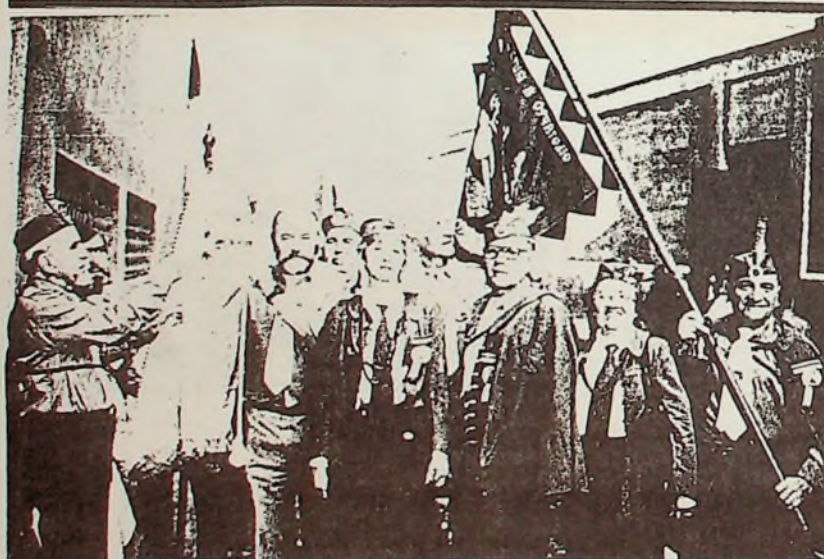


1. LEDNA 1990  
VYSÍLÁNO STANICÍ SVOBODNÉ EVROPY  
A RADIO Vatikán



Naše šohajky — které udivily Vídeň. Přeplněné tribuny stadia obdivovaly překrásnou hru barev našich národních krojů.

45 tisíc diváků ve vídeňském stadiu vzdává poctu naší státní hymně. — Br. Mareš se státní vlajkou. Za ním nám, starosty Čsl. Orla br. F. Leiner, s. prof. H. Mléčková a br. prof. J. Malíšek.



SVATOREČENÍ  
ANEŽKY ČESKÉ  
ŘÍM 12. 11. 1989

VEĽMI UPOUTALA VÍCE JAK 20. ČLENÁ  
SKUPINA KROJOVANÝCH ORLŮ S EXILU  
USA, AUSTRALIE, KANANADY, NĚMECKA  
I BRATRY Z VÍDNĚ PŘI SVATOREČENÍ  
ANEŽKY ČESKÉ 12. 11. 1989 V ŘÍMĚ.

## Oznámení k Orelské situaci ve vlasti

Těsně před vánocemi jsme obdrželi radostné zprávy z vlasti, že tam učinili první kroky, které zajistí povedou k obnovení Čs. Orla a také Katolického skauta. Změny přicházejí náhle a zvláště ve svátečním období je těžké na ně hned reagovat oficiálním stanoviskem ústředí. Proto Vám posílám toto oznámení, ačkoliv je to jen jednatelská zpráva.

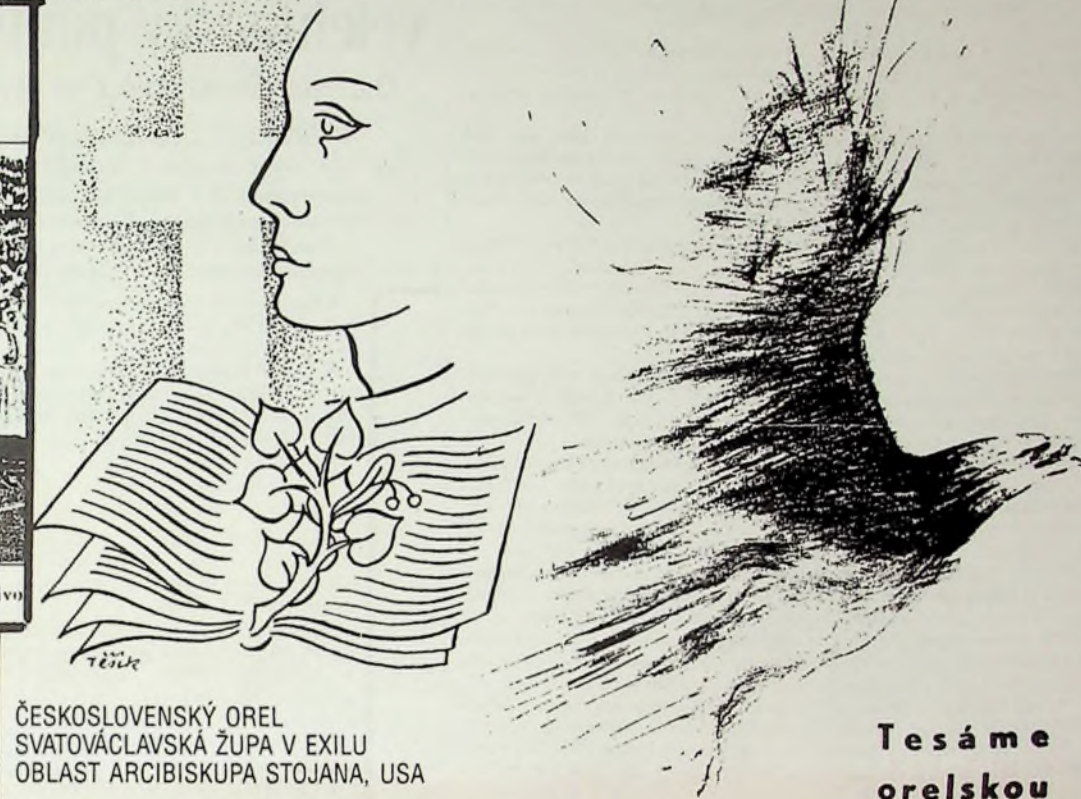
Také přípravný výbor Sokola byl v Praze ustaven a na 16. XII. 1989 svolali shromáždění pro Prahu a na 7. ledna 1990 ustavují sjezd celostátní org. Sokola. Už jejich přípravný výbor zahájil jednání s Čs. svazem tělesné výchovy (ČSTV) o možnosti obnovy Sokola na organizační základně dosavadního Svazu základní a rekreační tělesné výchovy (ZRTV). Sporné je prý též, zda se má pokračovat s pořádáním spartakiád. Naše stanovisko bude zajisté jasné: Nepřejeme si jednotu za každou cenu v pokračování spartakiád a tzv. sjednocené tělovýchovy.

Její diktát musí přestat a vrácení naše orlovny a zabraný majetek!

Při obnově demokracie v ČSR se většinou mluví jen o Čechách a Slovácích, Na Podkarpatské Rusiny se zapomíná a přece do svobodné ČSR patří Podkarpatská Rus a její lid. Br. Jurko Rohac, Podkarpatský Rusin, je 1. místostarostou největší zahraniční orelské organizace, Kanadské oblasti biskupa Stanislava Zely. Máme též další činovníky Rusiny. Mučedník naší vlasti, biskup mukačevské eparchie Teodor Romža, položil svůj život za Boha a svobodu svého lidu už r. 1947. Orelstvo nikdy neopustí Podkarpatské Rusiny! Jeho zahraniční činovníci to vyjádřili na II. sympoziu národní obrody, při národní pouti k Panně Marii v exilu v Lisle, IL, USA, dne 21. října 1984. Tehdy byl vydán i obraz zvěčnělého biskupa Romži.

Do nového roku 1990 Vám přejeme Boží požehnání naším pozdravem

ZDAŘ BŮH!  
Václav J. Vostřez, v.r.  
jednatel



ČESKOSLOVENSKÝ OREL  
SVATOVÁCLAVSKÁ ŽUPA V EXILU  
OBLAST ARCIBISKUPA STOJANA, USA

NEJMILEJŠÍM ORELSKÝM SESTRÁM A BRATŘÍM,

ORELSKÁ OBLAST VE SPOJENÝCH STÁTECH SRDEČNĚ ZDRAVÍ VŠECHNY SPŘÍZNĚNÉ BRATRY A SESTRY V NAŠÍ VLASTI NA POČÁTKU NOVÉHO ROKU. SVĚTLÁ TVÁŘ NOVÝCH DĚJIN JDE NÁM VŠEM VSTRÍČ, NEBOŽ MILOST PÁNĚ JE DNES S ČESKÝM NÁRODEM. A V TOMTO RYZÍM, DUCHOVNÍM Kladu SDÍLÍME OBECNOU A VELIKOU RADOST NAD VZKŘÍŠENÍM NAŠICH JEDNOT, NAD OBNOVENÍM A OPĚTNÝM VEŘEJNÝM PROJEVOVÁNÍM ORELSKÝCH NÁRODNÍCH, SLOVANSKÝCH A KŘESŤANSKÝCH HODNOT V DENNÍM ŽIVOTĚ.

"V SRDCI LÁSKU K NÁRODU — V DUŠI VÍRY VZNĚŤ" JE NÁŠ NEMĚNNÝ A SPOLEČNÝ IDEÁL NESOUČÍ V SOBĚ POKOJ A MÍR KOLEM NÁS I V CELÉM SVĚTĚ. NAŠE VĚRNOST KATOLICKÉ CÍRKVI, NAŠE NÁRODNÍ A LIDSKÁ ODPOVĚDNOST ZA NOVÉHO, DUŠEVNĚ I LIDSKY KRÁSNĚJŠÍHO ČLOVĚKA OTVÍRÁ NÁM DALŠÍ EPOCHU ČINNOSTI. V TOM, MILÉ SESTRY A MILÍ BRATŘI, JSME NAVŽDY ZAJEDNO. BŮH ŽEHNEJ VAŠÍM OBNOVENÝM JEDNOTÁM, DUCH SVATÝ VEĽ VAŠE KROKY. ROK 1990 JE ROKEM VZESTUPU A DALEKÉHO DOSAHU NAŠÍ ORELSKÉ PRÁCE PRO UŠLECHTILEJŠÍHO A TVOŘIVĚJŠÍHO ČESKÉHO ČLOVĚKA, PRO UŠLECHTILEJŠÍHO A TVOŘIVĚJŠÍHO SLOVANSKÉHO ČLOVĚKA... ČLOVĚKA KŘESŤANSKÉHO.

ZDAŘ BŮH!

STOJANOVA OBLAST SVATOVÁCLAVSKÉ ORELSKÉ ŽUPY V EXILU.

Tesáme  
orelskou  
osobnost.

PRAVDA A LÁSKA MUSÍ ZVÍTĚZIT NAD  
LŽÍ A NENÁVISTÍ

V. HAVEL

Orelství je životní řád, který v duchu učení Kristova činí vše přirozené podporou nadpřirozeného, aby vytvořil dokonalou osobnost českého katolíka a národní pospolitosti přinesl službu vysoké mravní ceny.

## 8 Program Čs. strany lidové

Obrodný proud, který vyrostl ze spontánního úsilí členů na obranu pravdy, práva a spravedlnosti — základních pilířů křesťanství, z nichž ČSL vždy v minulosti vycházela, jež však v posledních desetiletích opustila — se prosadil.

Na ideovou a politickou základnu obrodného proudu přešla s nadšením celá členská základna. Jednota strany je obnovena. ČSL je připravena plnit úlohu svobodné, nezávislé politické strany s vlastním politickým programem.

Obnova demokratických mechanismů ve společnosti musí umožnit občanům ve svobodných volbách zvolit stranu podle svého zaměření a důvěry, kterou v ni chovají. Jen v takovém prostředí mohou politické strany být prostředníkem občanů k řízení věci veřejných a současně být účinnou hrází zneužívání politické a ekonomické moci.

Ústřední výbor slavnostně prohlašuje, že je odhodlán vtisknout ČSL rysy pině odpovídající politickému a náboženskému přesvědčení křesťanů v našem státě. Chceme přivést stranu k plně obnově křesťanských, demokratických a vlasteneckých principů. Vstupujeme do politického života s vkladem křesťanských hodnot, jako neodmyslitelného základu vytváření nové demokratické společnosti v naší zemi.

Chceme budovat stranu moderního typu, která bude schopna vědeckými přístupy analyzovat a zobecňovat požadavky věřících občanů s cílem dosahnout jejich uplatnění při tvorbě a uskutečňování politiky, při tvorbě právních norem, při vytváření pluralitní demokratické společnosti.

Naše ideová východiska jednoznačně akceptují křesťanské chápání světa, společnosti a místa člověka v ní. Vycházíme z nezadatelných a nezcižitelných práv člověka a občana, tak jak jsou formulovány v paktu o lidských právech. Budeme stavět na těch hodnotách, které se ve vývoji lidské společnosti osvědčily jako spolehlivé zdroje mravního a kulturního vzestupu civilizace!

ČSL je politická strana, sdružující v ekumenickém duchu občany ČSSR všech křesťanských vyznání a umožňuje jim aktivně se účastnit politického života země a tak přispívat k uskutečňování i obecného blaha.

ČSL je stranou všech křesťanů. V tom smyslu je nekofesní. Nekofesnost chápeme jako vzájemně rovné postavení všech členů strany, bez ohledu na jejich příslušnost k různým církvím a náboženským společnostem.

Odmítáme tezi, že náboženství je soukromou záležitostí občanů. Náboženství chápeme jako neodmyslitelnou složku duchovní kultury společnosti, která má nezastupitelný význam a vliv při utváření národa, z kterého vzešli takoví velikáni, jako byl sv. Václav, sv. Anežka Česká, myslitelé J. Hus, J. A. Komenský a další.

Vycházíme z povinnosti křesťanů účastnit se veřejného života. Jsme přesvědčeni, že trvalého a skutečného dobra jednotlivců, národů a států nelze dosáhnout pomocí zla, násilím a potlačováním práv druhého.

Proto také odmítáme systém jedné státní ideologie. Je pro nás nepřijatelný systém jedné vedoucí strany, zakotvující svoji vedoucí úlohu v právních dokumentech a zajišťující ji mocenskými prostředky. Tím vytváří umělou bariéru, která brání plnému duchovnímu rozvoji jednotlivce i společnosti a ve vědeckém bádání staví nepřijatelné meze pravdivému poznání.

Kriticky se stavíme k současnému uplatňování systému Národní fronty. ČSL v ekonomické oblasti vychází z nutnosti všech forem a druhů vlastnictví, kterým je třeba vytvořit stejné právní a faktické podmínky k tomu, aby mohly účinně působit pro zdárný rozvoj národního hospodářství jako celku.

ČSL považuje rodinu za základní jednotku společnosti ve smyslu duchovním, mravním, ekonomickém, sociálním. ČSL bude působit k jejímu neustálému posilování.

ČSL považuje za nezbytné vytvářet vlastní zájmová sdružení a kluby, včetně organizací mládeže.

ČSL bude rozvíjet spolupráci se všemi aktivitami, nyní existujícími i vznikajícími politickými stranami jak na území našeho státu, tak i v jiných zemích.

ČSL bude aktivně podporovat všechny projevy vedoucí k zachování a rozvoji demokracie. V tom smyslu účinně podporuje také hnutí Občanského fóra a vyzývá všechny orgány a organizace ČSL k jeho podpoře.

ČSL žádá úpinou autonomii církví a nezasahování státu do jejich činnosti. Budeme se ve vládě a v zákonodárných sborech účinně zasazovat o spravedlivé církevní zákony, a vytváření příznivých podmínek pro nerušený život církví a jejich rozvoj.

Mír a mírovou koexistenci mezi národy a státy chápeme jako prvořadou hodnotu. Obdobně i zdravé životní prostředí. Vycházíme z toho, že mír i zdravé životní prostředí jsou přirozeným předpokladem zachování člověka, které je v souladu s řádem Stvořitele.

Práci chápeme jako základní rozměr existence člověka v jeho tvůrčím procesu, při naplňování Stvořitelova záměru.

Život chápeme jako posvátný dar. Povinností státu je život právně i fyzicky chránit a vychovávat občany k úctě k němu. Interrupci, euthanasii, trest smrti považujeme jako zásah člověka do řádu stvoření.

V Praze, 27.11.1989

JUDr. Josef Bartončík  
předseda

JUDr. Richard Sacher  
ústř. tajemník

## Nejvzácnější velehradský poutník

### Odpověď Svatého Otce na pozvání

#### k návštěvě Československa

(Č): ČTK včera dostala k dispozici dopis, který papež Jan Pavel II. zaslal arcibiskupovi pražskému Františku kardinálu Tomáškoví. V českém jazyce

v něm odpovídá na pozvání k návštěvě Československa:

Ctihodnému bratru Františku kardinálu Tomáškoví, arcibiskupovi pražskému.

Když se slavilo na Velehradě jedenáctisté jubileum svatých věrozvěstů slovanských Cyrila a Metoděje, nebylo mi dopřáno zúčastnit se těchto slavností.

Celková situace ve Vaší vlasti se však nyní podstatně změnila, za což patří neskonale díky Boží Prozřetelnosti, Kristu Pánu i jeho svaté Matce, jakož i Vaším svatým patronům, v první řadě svaté Anežce České.

Velmi rád tedy přijímám pozvání, které mi zaslal pan prezident republiky a také Vy, Otče kardinále, spolu s ostatními biskupy. Chci putovat na Velehrad, abych tak splatil dluh vděčnosti, který nyní ještě vzrostl. Učiním tak 22. dubna, abych se zároveň zapojil i do Desetiletí duchovní obnovy, vyhlášené k jubileu svatého Vojtěcha.

I když je má pouť naplánována jen na jeden den — nechce tedy nahrazovat pastorální návštěvu, na níž se s pomocí Boží chystám — doufám, že mi bude možné stavět se jak v Praze, hned po přiletu, tak i v Bratislavě před odletem do Říma. Ostatní podrobnosti dohodnou organizátoři.

Na konci svého dopisu chci, ctihodný bratře kardinále, ještě jednou vyjádřit svou radost a vděčnost za vše, co nám Bůh prokázal. V jeho jménu uděluji Vám i celé Vaší vlasti své apoštolské požehnání.

Jan Pavel II.



**RADOSTNÉ A POŽEHNNÉ VELIKONOČNÍ SVÁTKY  
VÁM**

**PŘEJE A VYPROŠUJE**

**J.S. METODĚJE, OREL, Č.L.S.A VĚSTNÍK.**

Čs. OREL - přípravný výbor - Chorázova 7, 602 00 Brno

Vážené sestry, vážení bratři !

V Brně se konalo začátkem prosince jednání bývalých funkcionářů Čs. Orla a bylo rozhodnuto trvat na žádosti obnovení organizace, podané min. vnitřní v r. 1968. Tehdy jsme upravili návrh stanov tak, jak to vyplývalo ze závěrů v r. 1947.

Orel se stane kulturně-výchovnou a sportovní organizací, sdružující mládež i dospělé, bude budovat svou organizaci na pojmu rodiny v širším měřítku při spolupráci všech generací, dát mládeži i dospělým všechny možnosti k duchovnímu i veřejnému životu.

Hlavní směry činnosti mají být:

1. duchovní - duchovní cvičení a jiná náboženská shromáždění
2. kulturní - ve všech oborech kultury mají vliv na mravní a estetické tvárnění křesťana, jako jsou přednášky, divadla, zpěv, hudba, národopis, výstavy ap., za použití všech moderních vzdělávacích prostředků. Vydávání časopisů, knih a publikací, zakládání knihoven a čítáren.
3. sociální a charitativní - podpora křesť. rodiny pokračováním rodinné výchovy, pomoc ohroženým rodinám a podpora mladým manželstvím.
4. tělovýchovný - všechna odvětví tělovýchovy, mládež i dospělých, včetně výchovy vlastních vedoucích
5. hospodářský - provoz hospodářských zařízení - majetek z členských příspěvků, subvencí, darů, odkazů, výtěžku spolkových akcí a z obchodní činnosti hospodářských zařízení.
6. spolupráce - styky s domácími a zahraničními sdruženími příbuzného programu.

Do dnešní doby zestárla řada čtvrtmilionové organizace a mnozí zemřeli. Mladé generaci nebylo umožněno, aby poznala výhody a přednosti orelské výchovy. Naopak zbylá část má ideální představy o obnově organizace, v mnoha místech jsou spolkové domy, využívané dnes jinak. Mnozí z pamětníků si obnovení přejí, ale neuvědomují si, že jak spolkový i politický život bude vyžadovat hodně sil, námahy a financí.

Utvořili jsme výbor, který by dořešil existenční podmínky dříve rozšířené katolické výchovné organizace Čs. Orel a se zájmem sledujeme a registrujeme náměty, požadavky, případně i možnosti k obnově; jsme vděční za infor. zprávy z míst bývalých jednot, případně za adresy těch, kteří by chtěli a mohli v obnovené organizaci pracovat. Pro písemný styk máme tuto adresu: ČS. OREL, Chorázova 7, 602 00 BRNO

Žádáme Vás proto bratrsky, abyste takto informovali zájemce o naší činnosti, případně tak referovali na členských schůzích MO. Odměnou Vám i nám budou pozitivní výsledky křesťanské výchovy dospělých i mládeže!

Z D A Ř B Ů H !

Boh. Koukal, v.r.  
náčelník Čs. Orla

Frant. Morávek, v.r.  
jednatel Čs. Orla

PS: V Praze se ustavil KLUB PŘÁTEL ČS. ORLA. Adresy, kde je možno se přihlásit jsou: Jiří Hladký, Jugoslávských partyzánů 12,  
150 41 PRAHA 6

Lukáš Kratochvíl, Náplavní 5, 125 00 PRAHA 2

Důležitost tisku.

Musí býti třiben sloh a peru musí býti vdechnut život, aby lež ustoupila pravdě a aby hlavy nabitě předsudky uposlechlý poněnáhu zdravému rozumu a spravedlnosti.  
(Lev XIII.)

# „Protože jsem na straně chudých“

K 100. výročí narození Karla Čapka Jaroslav Karát

Krátce po Novém roce se má v Praze konat slavnostní premiéra filmu Štěpána Skalského „Člověk proti zkáze“ u příležitosti 100. výročí narození téměř „oficiálního“ spisovatele I. Republiky, Karla Čapka, 9. ledna 1990. Nymbus oficiálnosti mu daly jeho „Rozhovory s TGM“, prvním prezidentem na Hradčanech. Protože Čapkovo jméno se objeví na listech některých trhacích kalendářů již na Boží hod vánoční, den jeho úmrtí v roce 1938, chceme věnovat šlechtici české literatury k jeho dvojitému jubileu několik aktuálních skic.

## Proč nebyl komunistou

Čapkovo šlechtictví se týkalo opravdu jen literatury, jejího ušlechtilého slova i myšlenky. Ani stopy po třídní nadřazenosti, naopak hluboké sociální citění, jak je dokumentoval již r. 1924 pojednáním „Proč nejsem komunistou“.

„Tato otázka se z čista jasna vynořila“ — píše autor — „mezi několika lidmi, kteří byli nakloněni čemukoli spíše než tomu, aby se bavili politikou. Je jisto, že by nikdo z přítomných nepoložil otázku: „Proč nejsem agrárem“, nebo „Proč nejsem národním demokratem“. Nebýt agrárem neznamená ještě žádný určitý názor, nebo životní víru; avšak nebýt komunistou znamená být nekomunistou; nebýt nekomunistou není pouhý názor, nýbrž jisté credo... Je-li mé srdce na straně chudých, proč u všech všudy nejsem komunistou?“

A Čapek dává lapidární odpověď: „Protože jsem na straně chudých.“

## V kruhu „pátečníků“

Do příbuzenstva Karla Čapka patřily významné osobnosti; především jeho bratr Josef, nadaný a vzdělaný literát, který byl zatčen Gestapem již hned po vypuknutí války, vláčen po koncentracích s téměř biblickou trpělivostí Jobovou a bezpříkladným národním uvědoměním („Někdo musí za národ taky sedět“). A v neposlední řadě jeho neteř, dr. Helena Koželuhová, nevlastní dcera básníka Josefa Palivce, později manželka poválečného ministra zdravotnictví, dr. Adolfa Procházky z Čs. strany lidové. V tomto postavení zvedala hlavy a rovnala hřbety ustrašeným občanům v obdivuhodně smělých úvodnicích *Lidové demokracie*. Nakonec museli oba uprchnout na lyžích přes Šumavu do exilu, kde přežila dost záhy svého chotě na věčnost.

Zanechala nám zajímavou memoárovou četbu „Čapci očima rodiny“, v níž věnovala několik stran také „pátečníkům“. Píše o tom: „Karel měl v pátek svůj návštěvní den, kdy ho navštěvovali jeho známí; které k tomu vyzval. Masaryk, který těžce nesl, že má jako prezident přímou příležitost a možnost sejít se k přátelskému a neoficiálnímu hovoru s lidmi, projevil touhu chodit někdy na pátky... Ve šlepičích Masarykových začal občas na pátky chodit i prezident Beneš, který na dotaz podal celé exposé. Karel znal Beneše dobře ještě z doby starého pána, ale přiznával, že se mu nepodařilo najít k němu lidský poměr.“

Dr. Koželuhová jmenuje potom zpačeti některé „pátečníky“: „Ze spisovatelů si vzpomínám na Poláčka, Langra a dnešního národního umělce Kupku. Z malířů rovněž na národního umělce Rabase. Nikdy jsem nevěděla, že jsou tak nadšenými komunisty.“ Je dobře, že Čapkova neteř tuto smutnou, pro národ tragickou skutečnost v knížce zachytila — naše mladá generace se alespoň dozví, kdo u nás vyrůstal — v blízkosti Hradu! — z intelektuálního podhoubí komunismu.

## Spisovatel po boku herečky

Karel Čapek byl pro mnohé již „starým mládcem“, když po své třicítce poznal mladou herečku Olgu Schein-

pluhovou; jak věci stojí, ani tato tradice ještě nepatří do musea. Ono s tím *nezahynutím nás ni budoucích* to dá ještě hromadu práce a víry; a v ledačems budeme navazovat na dobré a trpělivé metody svých otců.

Mám před sebou knížku: jmenuje se *Good King Venceslaus*, vyšla v Chicagu a obsahuje vánoční hru, kterou napsal pan Cloyd Head pro jednu školu na Floridě. Teď o vánocích se po celém anglosaském světě bude zpívat koleda o dobrém králi Václavu. Tak vidíte, je to jako z udělení — nebo je to znamení, jaká sbírá člověk v dobách neutěšených: že i ta naše slavná tradice je vlastně světová a spojuje nás se světem západním. Co dělat; i když nechceme, půjdeme s jinými lidmi a národy po



KAREL ČAPEK S CHOTÍ OLGOU SCHEINPFLUGOVOU

pflugovou, zamiloval se do ní a přes rady dědečka-lékaře a několika specialistů, že mu manželství nedoporučují, se s ní oženil. Helena Koželuhová píše o jejich bezdětném manželství: „Olga byla zkrátka trochu mnoho i na mladé, odolné a zdravé lidi. Vedle Karla budila obavy. Na štěstí byla hodně zaměstnána divadlem, švadlenami, masérkami a vším, co nese se sebou herecké povolání...“

Olga hýřila vedle všeho jiného i literárními nápady. (Autorka „Českého románu“). A tak vzešel z její hlavy i děj „Matky“, nejtrapnější, nejsměšnější a nejubožejší z Karlových her. „Jeho další dramata, především „Bílá nemoc“ a „RUR“, daly brzy zapomenout na neúspěch „spolupráce“. Z prozaických prací mají vysokou hodnotu Čapkovy „Anglické listy“ jako svěží žurnalistika.

## Ve stopách knížete Václava

Přesně týden před svou smrtí, 18. prosince 1938, způsobenou následky těžkého nachlazení, napsal Karel Čapek náladovou úvahu o tradici svatováclavské, která — inspirována večerní návštěvou katedrály sv. Víta — si zaslouží na konci roku s 1.060. výročí mučednické smrti vévody České země, aby byla alespoň stručně citována:

„Pro naše otce byl dědic země české představitelem našeho starého státu, byl korouhví a symbolem našeho státoprá-

vního boje; jak věci stojí, ani tato tradice ještě nepatří do musea. Ono s tím *nezahynutím nás ni budoucích* to dá ještě hromadu práce a víry; a v ledačems budeme navazovat na dobré a trpělivé metody svých otců.“



KLEMENT GOTTWALD

v únoru 1948:

„Nikdo z odstoupivších ministrů nebude v nové vládě!“

21. prosince 1929:

„My jezdíme do Moskvy, abychom se tam učili od ruských bolševiků, jak vám, vlastencům, zakroutit krky!“

## JÁ BYCH BREČEL

V Charitasu na Karlově náměstí v Praze 2 je rušno. Veliká místnost je už přeplněna oděvy. Setkávají se tu dárci s obdarovanými i s těmi kdo se snaží pomoc organisovat. S těmi posledními mohu prohodit jenom pár vět. Práce je mnoho a nestačí jen přijímat a vydávat oděvy, je nutno s každým amnestovaným i vlídně promluvit.

Na hlavním nádraží studenti vydávají propuštěným stravenky, na které v restauraci hotelu Moravan dostanou teplé jídlo a balíček na cestu. Výboru křesťanské pomoci se nabídl vedoucí pan Weis, že propuštěným uvaří.

Peněz na stravu i jízdenky se vybralo dost. Snažíme se ty lidi nasytit dřív než si dají na hladový žaludek nějaké to pivo. Kdy ho měli naposledy? Snažíme se je chápat, ale taky připomínat, že na ně spoléháme - dokáží-li, že do vězení nepatřili, podpoří tím pana presidenta, který je propustil na svobodu. Dopustí-li se chyby, třeba pod vlivem alkoholu, nejen že ho "podrazí", ale ještě udělají radost těm, kteří právě na to čekají. Samotnou mě překvapilo, jak tahle slova "berou". Ten projev důvěry pro ty lidi znamená možná víc, než pomoc hmotná. Jeden mě ujišťoval, že pro Havla si odřekne i pivo.

Nabízím mladému člověku stravenku na večeri, ale on mi smutně říká: Já bych se raději dostal do Děčína. Třeba mě táta přijme". Jdeme tedy pro jízdenku. Podávám mu ji a nikdy nezapomenu na ty jeho oči: "Já bych brečel. Proč to děláte? Vždyť mě vůbec neznáte a chváte se ke mně, jako kdybyste byla moje máma. Prosím vás, proč to děláte?"

Nějak mě honem nenapadlo nic, co bych mu na to řekla. Opakoval svou otázku pořád dokola, marně jsem se ji snažila zamluvit. Vedu ho na Masarykovo nádraží, už je tma a v Praze se nevyzná. Stále klade tutéž otázku.

Před námi se objevil plakátek, který informuje propuštěné o možnostech stravování, ubytování, pomoci psychologů a na kterém bylo doslovně citováno i prohlášení pana kardinála,

obsahující odpověď, kterou ten člověk vytrvale vymáhal. "Já to líp než pan kardinál říct neumím. Tak si to tady přečtete".

Četl pomalu a pozorně. Nevím, snad to už musel mít přečtené. Stál a nehýbal se. Po chvíli tiše řekl: "To jsou hrozně krásná slova. Já bych brečel. Já bych brečel. Paní, oni se lidi opravdu změnili od té doby, co mě zavřeli? Takoví dřív nebyli. Víte, já jsem taky pokřtěný. Babička mě naučila Otčenáš. Navrhla jsem mu: No to je prima, tak víte co, můžeme se ho spolu cestou pomodlit a poděkovat za tu amnestii".

Usmál se a začal: "Otče náš, jenž jsi na nebesích... ne, já nemůžu, já bych brečel, nezlobte se, já bych brečel. Proč to pro mě děláte? Víte, jak jsem všechny lidi nenáviděl, když mě zavřeli? Napil jsem se a křičel, že komunisti jsou sviňe. Dali mi pět let za pobuřování a fašismus. Kvůli tomu se na mě nevztahovala ta amnestie v listopadu. Já jsem už měl bejt venku, já jsem byl politickéj. Paní, víte jak jsem dnes šťastnej, dovedete si představit co teď prožívám tady?" A ukazoval tam kde má srdce. "Dělal jsem na uranu, přišel jsem tam o zuby, polovička vlasů mi slezla. Tam jsem nebyl člověk, tam jsem byl číslo 19677". Dal mi svou adresu. Neměla jsem důvod tomu člověku nedůvěřovat.

Už chci jít spát, ale zvoní telefon. Kolegyně vypráví, jak si téměř dvoumetrový hubený mladík našel kalhoty, a druhé, rezervní, rozhodně odmítl: Ne, prosím vás, ne, na dlouhé lidi se kalhoty těžko shánějí. Co kdyby vám sem ještě někdo takový přišel, nechte je tu pro něj".

A ještě jednou zvoní telefon: "Proč to děláte? Vykašlete se na ně! Pošlete je za Havlem"! Prásk a ticho. Uléhám a uvědomuju si, kolik práce nás ještě čeká a co všechno je nutno udělat, aby tenhle anonym řekl: "Já bych brečel".

VKP

/Převzato z Katolického týdeníku/

## ČESKOSLOVENSKÉ LIDOVÉ SDRUŽENÍ V RAKOUSKU

Sekretariát: 1150 Vídeň,  
Pelzgasse číslo 17

**ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETARIÁ-  
TĚ** a půjčování knih každý první čtvrtek  
v měsíci, vždy od 19 do 20 hodin.

### JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: Vídeň III. Rennweg číslo 63

**JSM - ČESKÝ KOSTEL, VÍDEŇ 3,  
RENNWEG 63.** Od neděle dne 15. říj-  
na 1989 v 9.15 hodin začínáme na Renn-  
wegu 63 s přípravou na svátost břimová-  
ní. Přihlásit se mohou jen ti, kteří v roce  
1990 budou mít nejméně 14 roků. Vezmě-  
te s sebou křestní list! Příprava bude kaž-  
dou první a třetí neděli. Volejte telef. čís-  
lo 73 02 692 od 17.45 hodin.

### MŠE SVATÉ NA OKRESÍCH:

**I. A II. ODBOR JSM VÍDEŇ XV.:**  
Každou neděli a každý svátek v 7.45 hod-  
mše svatá v kostele ve Fünfhausgasse, Ví-  
deň XV.

### VII. ODBOR JSM

**VELIKONOČNÍ ÚVAHA** a film -  
sobota 31. března 1990 ve 20 hodin, klub-  
ovna Vídeň 3, Rennweg č. 63 a.

**VELIKONOČNÍ SV. PŘIJÍMÁNÍ** -  
neděle 22. dubna 1990 v 10 hodin, po-  
tom v 11 hodin ve velkém sále Vídeň 3,  
Schützengasse č. 30. **DIXIELAND**, hud-  
ba, Budvar, držková.

**DISKO** - sobota 28. dubna 1990 ve  
20 hodin ve velkém sále Vídeň 3, Schüt-  
zengasse č. 30.

**VÝLET DO KORUTAN - MILL-  
STÄTTERSEE** - o Svadodušních svát-  
cích - 2. až 4. června 1990, informace a  
přihlášky: H. Hoschky, tel.: 534 35 503.

**ROZLOUČENÍ PŘED PRÁZDNINAMI**  
- **GRILL** - sobota 30. června 1990 v  
17 hodin, ve velkém sále Vídeň 3, Schüt-  
zengasse č. 30.

**X. ODBOR JSM VÍDEŇ IX.:** Každou  
druhou a čtvrtou neděli v měsíci v 9 ho-  
din mše svatá u sv. Kanisia, Vídeň IX.

**KAŽDOU NEDĚLI** se koná v českém  
kostele JSM na Rennwegu číslo 63 v 7 ho-  
din a v 10 hodin mše svatá s proslovem.

Příležitost ke svaté zpovědi vždy před  
každou bohoslužbou.

Každou třetí neděli v měsíci v 10 ho-  
din mládežnická mše svatá s rytmičnými  
písněmi v českém kostele Vídeň III.,  
Rennweg číslo 63.

**MARIA AM GESTADE.** Bohoslužby  
každou neděli a zasvěcený svátek v  
8.10 s promluvou u Otců Redemptoristů  
Vídeň I., Salvatorgasse 12.

**KATOLICKÝ KLUB** 1. okres, Seitzer-  
gasse 5., IV. patro: otevřeno pátek od 17  
do 21.30 hodin a v neděli od 9 do 11 ho-  
din. Každý první pátek v měsíci mše sva-  
tá v kapli sv. Stanislava od 19 hodin, 1.  
okres, Kurrentgasse 2.

**Katolický klub sděluje:**

každý druhý a čtvrtý pátek v měsíci  
souvislý cyklus z českých dějin, vždy od  
20 hodin.

### OREL VÍDEŇ

**JEDNOTA ORLA VÍDEŇ X.** Puchs-  
baumgasse číslo 39a/4. Ježkova knihovna  
(tamtéž) půjčuje každou první středu v  
měsíci od 18 do 19 hodin. Též dle telefo-  
nické dohody, číslo telefonu 62 68 204.

**JEDNOTA ORLA VÍDEŇ XV.** Cvičí-  
me každé úterý od 19.30 do 21 hodin v  
Zinkgasse číslo 12, Vídeň XV. Hosté vítá-  
ní!

**ČESKÉ SRDCE, ODBOR XVII.** koná  
v neděli 1. dubna 1990 ve spolkové míst-  
nosti JSM Vídeň XVII., Rosensteingasse  
číslo 39. výroční členskou schůzi. - Začá-  
tek v 15 hodin. - Po výroční schůzi bude  
promítán film z krajského prostředí. -  
Dostavte se všichni!

Naši jubilanti



MANŽELŮM ŽMOLOVÝM

K ZLATÉ SVATBĚ 50 LET,

A BRATRU

FRANTIŠKOVÍ FLEKÁČOVÍ

K 85 NAROZENINÁM

HODNĚ ZDRAVÍ A BOŽÍHO

POŽEHNÁNÍ PŘEJE

REDAKCE.

### Ústředí Jednoty sv. Metoděje

koná svoji valnou hromadu v sobotu  
21. dubna 1990 v 15 hodin v klubovně  
VII. odboru JSM, Vídeň 3., Rennweg 63a.

Děkujeme srdečně za dary na tiskový  
fond Věstníku a prosíme o Vaši další  
přízeň a podporu. - Oznamte změnu  
adresy! Příspěvky a oznámení do kon-  
ce měsíce.

Všem jmenovaným, ale i nejmenovaným  
čtenářům a přátelům, kteří oslavují  
jakékoliv jubileum, přejeme hojnost  
Božího požehnání!

Neděle 22. dubna 1990 v 10 hodin

VELIKONOČNÍ sv. PŘIJÍMÁNÍ

potom v 11 hodin ve velkém sále Schützengasse 30

DIXIELAND

HUDBA - BUDVAR - DRŽKOVÁ

Sobota 28. dubna 1990 ve 20 hodin

DISKO

ve velkém sále Schützengasse 30



Výbor  
VII. odbor JSM